

Ona yurting - oltin beshiging

TONG yulduzi

O'zbekiston bolalari
va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:

O'ZBEKISTON MATBUOT VA AXBOROT AGENTLIGI,
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI,
<KAMOLOT> YOSHLAR IJTIMOIY HARAKATI.

N: 40

(66477)

2004 yil

4 oktabr - 10 oktabr

Gazeta 1929 yil
1 avgustdan chiqa
boshlagan

Sherzod Hamroyev -
1989 yilda Buxoro
viloyati, Buxoro
tumanida tug'ilgan.
G a l a - O s i y o
shahridagi 1-o'rta
mактабнинг 8-sinf
o'qувчи си. Maktablararo
o'tkazilgan «Siz
huquqingizni

sardorlar bellashuvi
ko'nglimizdagidek o'tdi.
- Hozirgi kunda
bolalar u yoqda tursin,
hatto kattalar ham o'z
huquqlarini yaxshi
bilmasliklari bizga
ma'lum. Siz o'z
huquqingizni
to'liq bilishingizga
ishonchingiz komilmi?

yashashlariga to'sqinlik qiladigan
asosiy omil ham urushdir.
- Mutolaaga munosabatingiz?
- Badiiy kitoblarni, gazeta va
jurnallarni o'qib turaman.
- She'rlar yod olgannmisiz?
- Ko'p emas. Mening Fotima va
Zuhra ismli ajoyib, a'lochi
singilchalarim bor. Fotima viloyat
miyosidagi o'quv olimpiadasida
kitobxonlik bo'yicha 1-o'rin

Yaxshilik, ezzulik, poklik, sadogat.
Ka'ba ham go'yoki huzuringizda,
Hayot tonglarida kulgan saodat.

Ko'ngil koshonasi to'lar yog'duga,
Bu ogshom bulbulning yogimli so'zi.
Lahzalar go'zaldir, to'la tuyg'u
Umr daflarining oltin qog'osi.

yulduzi»ga obuna bo'lgan edik.
Yilning 2-yarmi uchun obuna
bo'lishga ulgurmadi.

- Buning sababi moddiy
ehtiyojlarga borib
taqalmaydimi?

- Shunday desa ham bo'ladi.
Ayni vaqtida sinfdoshlarimiz
bilan dalaga paxta terishga
chiqyapmiz. Paxta terimidan
so'ng tergan paxtalarimiz uchun
pul olamiz.

HAYOT TONGLARIDA KULGAY SAODAT

bilasizmi?» ko'rik-tanloving
tuman bosqichida 1-o'rinni
egallagan.

- Sherzod, suhbatimizni
boshlashdan avval sizni
g'oliblikni qo'lga
kiritganingiz
b i l a n
tabriklaymiz. Bilishimizcha,
ushbu tanlovda guruhingiz
a'zolari bilimdonligi bilan
boshqa guruhi
ishtirokchilaridan ustun
kelgan. Bu borada guruh
sardorining, ya'nio o'zingizning
o'rningizni qanday
baholaysiz?

- Savolningiz meni ozgina
o'yantirib qo'ysi. Chunki o'zim
guruh sardori bo'lib, o'zimni
maqtashga qiynalib qolsam
kerak. Bu albatta hazil. Tanlovda
guruhimiz bilan «bir yoqadan
bosh chiqarib» muvaffaqiyatga
erishdik. Tanishuv, erkin mavzu,

«Bola
huquqlari haqidagi Konvensiya»
kitobidagi 40 ta moddaning
barchasi bilan tanishib
chiqqanman. Ushbu Konvensiya
dunyoning
k o ' p
mamlakatlari

tomonidan qabul qilingan.
Aksariyat yoshlarning o'z
huquqlarini bilmasliklari achinali
hol, albatta. O'quvchilarga mактаб
davridan boshlab o'z haq
huquqlari haqida ma'lumot berilib
borilsa yaxshi bo'lar edi.

- Ushbu Konvensiya qabul
qilinmagan davlatlarni ham
bilasizmi?

- Arabistonda va Livanda
qabul qilinmaganidan xabarim
bor. Bunga asosiy sabab, u yerda
bo'layotgan to'xtovsiz urushlar
bo'lsa kerak, deb o'yayman.
Bunday urushlar bolalarga salbiy
ta'sir qiladi. Ularning maktabga
borib o'qishlari, tinch

sohibasi bo'ldi. Fotima yozgan bir
she'r yodimda edi. Shuni aytib
beraman:

Bu ogshom taralar dil nuringizda,

- Qanday gazeta yoki
jurnallarga obuna bo'lgansiz?

- 2004 yilning 1-yarmida
sinfimiz bilan birgalikda «Tong

Butun dunyo bolalari individual va global
rivojlanish deganda huquqning o'zi nima, ularning
qanday huquqlari bor, huquqlari paymol
qilinayotganlarga hayrixoh bo'lish lozimligini hamda
o'zining va boshqalarning huquqlarini himoya
qilishga kuch topa olish lozimligini tushunishlari
kerak. Asosiy ehtiyojlari va huquqlari qo'pol
ravishda buzilgan bolalar hech qachon
boshqalarning huquqlarini hurmat qila olmaydilar.
Huquqning buzilishi faqat shaxsning azob
uqubatlanishini yuzaga keltirishga sabab bo'libgina
qolmay, balki ularning ongida siyosiy beqarorlik
urug'larini ekilishiga va qurolli nizolarga sabab
bo'imoqda. Huquq muammolari har bir insonga
to'g'ridan-to'g'ri yoki bevosita tegishlidir.

"Noyob huquqlar" kitobidan.

Shu pulga gazetaga obuna
bo'imoqchimiz.

- O'quvchilarga paxta
terish majburiyimi?

- Yo'q, majburiy emas. Paxta
milliy boyligimiz. O'zimizni
mehnatdan olib qochsak,
hademay yomg'irli kunlar ham
boshlanib qoladi. Terilmagan
paxtalar esa sovuqda qolib ketadi.
Bu hol mamlakatimiz
iqitisodiyotiga salbiy ta'sir qiladi.
Shularni anglab yetgan holda o'z
yurtimiz rivoji uchun biz -
o'quvchilar ham ozmi-ko'pmi
hissa qo'shamoqchimiz. Ta'til
vaqtida qolib ketgan
darslarimizni o'zlashtirib olamiz.

- Siz kabi o'z huquqini
biladigan, tirishqoq va
jonkuyar o'quvchilar
ko'payaversin. Suhbatingiz
uchun rahmat.

Gulyuz VALIYEVA
suhbatlashdi.

«O'QTUUCH» BO'LAMZ

o'tamiz va o'qituvchilarimizning mashaqqatli
mehnatlari qadriga yanada ko'proq yetamiz.
Chunki quiyi sind o'quvchilarini tinchlantirib, ularga
turli fanlardan saboq berishning o'zi bo'lmaydi
da. Hozirgi kichkintoylarimiz ham anoyi emas,
sizni savollarga «ko'mib
tashlashadi». Darsga puxta
hozirlik ko'rgan bo'lsangiz
yaxshiku-ya, bilimingiz sayozroq bo'lsa uyalib
qolishingiz hech gapmas. Shuning uchun ham bu
kunga jiddiy hozirlik ko'ramiz.

Bu yil ham shunday bo'ldi. Aziz ustozlarimiz
o'mini bildirmay, ishonchlarini oqlashga astoydil
harakat qildik. O'qituvchi bo'imoqlik - ikki bora
o'qimoq ekanligini angladik.

Nodira HOSHIMOVA,
Toshkentdag'i 106 - mактабning II - A sind o'quvchisi.

AUDIOMAGNITOFON KIMGA TEGISHLI?

Ona O'zbekistonimiz istiqlol tufayli tobora gullab
yashnamoqda. Uning porloq ertasi hech shubhasiz
yoshlarimiz qo'lidadir. Kelajak avlodning kamoli
ayvalo mактабda o'tilayotgan har bir darsda, ular uchun
yaratilgan shart-sharoitdadir. Buni chuqur anglagan

Qo'qon shahridagi 39-gimnaziya mактаби
o'qituvchi ya o'quvchilar yangi o'quv yilini
ko'tarinki kayfiyatda boshladilar. Ta'lim
maskani rahbari Orifxon aka Ziyovutdinov o'quv
yilining ilk kunlaridan oqsinlar o'tasida o'ziga xos
musobaqa uyushtirdilar. Uning shartlari o'quvchilarning
davomati, faqat a'lo va yaxshi baholarga o'qishi, barcha
o'quv jihozlarini sifatli saqlashlaridan iborat.
Musobaqada g'olib bo'lgan sindga mактаб ma'muriyatini
tomonidan audiomagnitofon topshiriladi. Endi
o'quvchilarning har biri faqat o'zlarinigina
o'yamasdan, balki butun sind uchun jon kuydiradilar.
Shunga aytishadi-da, «Kuch birlikda», deb.

N. IMOMNAZAROVA,
Qo'qon shahri.

VAQT MAZMUNI

Vaqti bortar - naqdi bortar
havasimdadir.
Vaqtni cho'zmoq ahdi har bir
nafasimdadir.
Menda vaqtidan boshqa hamma
narsa yetarli.
Senda vaqtidan boshqa narsa
yo'qdır, yetarli...

U. ABDUAZIMOVA.

Malika ABDUVOHIDOOVA, Toshkent shahridan: - Har kuni o'zingiz uchun reja tuzib oling, masalan: ertalab soat 6⁰⁰ da turaman, 7⁰⁰ gacha choy ichib, kiyinib, so'ngra mактабга boraman. Maktabdan qaytganidan keyin uy yumushlarini bajarishim lozim. Ishlarimni tugatib, biroz dam olgach, o'zimga yoqadigan to'garak mashg'ulotlariga boraman. To'garakka bormagan kunim o'tilayotgan fanlarim bilan navbatma-navbat shug'ullanaman. Bir kun matematika, yana bir kun ingliz tili... Darslarimni tayyorlab bo'lgach, kitob-daftarlarni joy-joyiga qo'yib ko'chaga chiqaman. Toza havoda biroz aylanib qaytgach, badiy kitob o'qiyman. So'ngra uxlayman.

Farruh TO'YCHIYEV, Qo'qon shahridan: - Albatta ularning sport bilan shug'ullanishlari, turli klublarga borishlari, internetdan foydalanishlari yaxshi, hattoki a'lo. Qaniyi, hamma shunday bo'lsa. Afsuski, barchamiz turli sharoitda yashaymiz. Balki, ba'zilarning bunga moddiy ahvoli yo'l qo'ymas, shuning uchun ular ko'proq uy sharoitidagi aqliy va jismoniy ishlari bilan band bo'lsinlar.

Aziz bolajonlar! Qadimdan ota-bobolarimiz «Vaqtning ketdi - naqding ketdi» degan hikmatli naqlini bejizga aytishmagan. Barchangizning kundalik yumushlarining o'zingizga yetarli. Ushbu yumushlar orasida ozgina bo'lsa-da, bo'sh vaqt topildi deguncha, biringiz ko'chada koptoq tepishiga, kimdir velosipedda mazza qilib sayr qilishga, qizaloqlar esa argonda kim ko'proq sakrash o'yiniga yugurishadi.

Umuman, vaqtini qanday taqsimlash lozim? Har bir soniyadan unumli foydalanib, fursat topildi deguncha biron bir mashg'ulot bilan shug'ullangan yaxshimi yoki birgalashib qiziqarli o'yinlar tashkil etish lozimmi? Bu borada Alisher Navoiy nomli Nafis san'at litseyining 11-sinf o'quvchilari quyidagicha maslahat berishadi...

Bizning maslahat

Mahliyo MIRZAYEVA, Jizzax viloyatidan: Jajji ukajonlarimga, quvnoq singillarimga maslahatim shuki, bo'sh vaqtlarini kutubxonalarda, sport zallarida o'tkazishsa yangi adabiyotlar bilan tanishishsa, sportning futbol, voleybol, tennis kabi turlari bilan mashg'ul bo'lishsa, vaqtlarini bekor o'tmagan bo'lardi.

Sadoqat SODIQOVA va Nuriddin HAYDAROVlar tayyorlashdi.

TAHRIRIYATDAN: Aziz o'quvchilar! Tengdoshlarining sevimli ukajonlarining va singillarimga ertamizning munosib vorislari bo'lib yetishishlari uchun nimalarga e'tibor qaratishlari haqidagi fikr va mulohazalarining bizga albatta yozib yuboring. Eng yaxshi dil nomalari "Tong yulduzi"da chop etiladi.

Bugun o'qishga otlanar ekanman, qalbimni cheksiz hayajon qamrab, quvonchim daryo kabi toshardi. Boisi, sevimli ustozimiz H o s h i m j o n A h m e d o v bizning sinfimizga dars o'tadilar. Asli

Farg'ona viloyatining Toshloq tumanidan bo'lgan Hoshimjon aka Toshkent Davlat Universitetini (hozirgi O'zMU)ning filologiya fakultetini tugatib, bizning Nafis san'at litseyimizda ish faoliyatini boshlaganlar. Qanchadan-qancha shogirdlarning qalbiga yo'l topa olgan ustoz ayni damda yuzlab shogirdlarning hurmatiga sazovor bo'imorda. Ularning har bir o'quvchi bilan xuddi tengdoshi kabi suhbatalashishi, qo'lidan kelganicha beminnat yordam ko'rsatishi, hamisha shogirdlari davrasida bo'lishi chin insoniy fazilatlardan birlidir. Yaqindagina Hoshimjon Ahmedov litseyimiz bo'yicha

"Yilning eng yaxshi ijodkor va mehribon ustozni" degan nomga sazovor bo'lishi barcha o'quvchilar shodligiga shodlik qo'shdi. Ular haqli ravishda bu nomga munosib edilar. O'z ustida tinimsiz ishlab, har bir darsni yangi fikrlar, g'oyalari asosida o'quvchi qalbiga yetkazishga intilayotgan ustozimizning berayotgan saboqlaridan barchamiz juda mammunniz.

Ha, yuzu ko'zidan nur yog'ilib, ustoz degan sharaflı nomni sidqidildan oqlayotgan Hoshimjon akaga: «Berayotgan saboqlaringizni oqlaymiz», - deya va'da beramiz! Shogirdlaringiz baxtu saodati mudom hamrohingiz bo'lsin, aziz ustoz!

**Nilufar BAHROMOVA,
Nafis san'at litseyining
11-suxandon guruhi o'quvchisi.**

Butun yer yuzida terror degan so'z barchani vahimaga solishi tayin. Chunki terror millat, irq, odam tanlamaydi. U bor joyda odamlar o'ladi, bolalar yetim qoladi. Yaqindagina Beslandagi 1-maktabda bo'lgan voqe, Rossiya samolyotlarining deyarli bir vaqt portlashi, begunoh kimsalarning qoni to'kilishi shubhasiz TERRORdir. Terrorchilar tomonidan bolalarning garovga olinishi, ularni suvsiz, ovqatsiz qiyash, buning ustiga shiftlarga osilgan bombalarni ularning ko'zlarini oldida portlatib yuborishi, yosh bolalarning orqalaridan avtomatlar bilan o'qqa tutish tosh yuraklarni ham sel qilib, ko'z yoshlariga aylantirgan bo'lsa ajabmas. Beslandagi uylarning ba'zilari o'sha birinchi sentabr kuni qulflangani bo'yicha turganligini, uy egalarining birortasi ham tirik qolmagani haqida televizorda ko'rib, yuragimda qandaydir og'riq paydo bo'ldi. Nahotki, o'sha kimsalarning bolalari, onalari bo'lmasa? Nahotki, terrorchi ayollarning bolalarga rahmi kelmagan bo'lsa? Axir ularning ham ba'zilari Ona edi-ku. Ularning ham Onasi bor emasmi? Ular qayerda, qay sharoitda burchalalar vahshiylashib

TERROR MILLAT TANLAMAYDI

ketishyapti?

Shu o'rinda biz yoshlar, nafaqat yoshlar, balki har bir inson doimo sergak turishi lozim, deb o'ylayman. Barcha hamjihat-u hamfikr bo'lsa hech qanday kuch bizni yenga olmaydi. Keling, aziz yoshlar, yurtimizda doimo tinchlik bo'lishi uchun, begunoh insonlar qonlari to'kilmasligi uchun kurashaylik.

Venera TURDIYEVA,
Parkent tumani, Zarkent qishlog'idagi
15-o'rta maktabning 10 - sinf o'quvchisi.

Masuda EGDAMBERDIEVA

QALDIRG' OCHNING QO'SHNSI

Pashshaxona.....	18
Chumoli.....	19
Bir so'zim bor.....	20
Chivinvoy.....	21
Botirlar.....	22
Ochilmasim xashagi.....	23
Qorboboni kutganda.....	24
Kim bu?.....	26
Chittigul.....	27
Ariqcha.....	28
Kitob.....	29
Savol.....	29

QOYOOQARI
Qorqari, qoch nani,
Suresan haddan tashqari,
Bilasenni tortiqin,
Bu hajotning astan?

Shamol keldi urillab,
Bulutni keldi quvlab.
Bulut qilibillab keldi,
Fidcha halbillab keldi.

Bulbulcha seyrab keldi,
Qurondaq seyrab keldi.
Sifatda lo'z tutiyophman,
Qurdoni tutiyophman.

Toq toqiganda tog'tim,
Zang chaganda soqtim.
Kirib keldi Qorobob,
Xatnesida qand, halro.

QOSHTI
Fokchada turgen qoshish
Aytmoda surti qo'shiya
Qo'shaqo'sha qo'y'onim,
Ulyum-yum xirmonim,
Shopiralmay xirmonim.
Shashafisha aryonim,
Foli hayot bor ekon,
Qizigiverar do'konim.

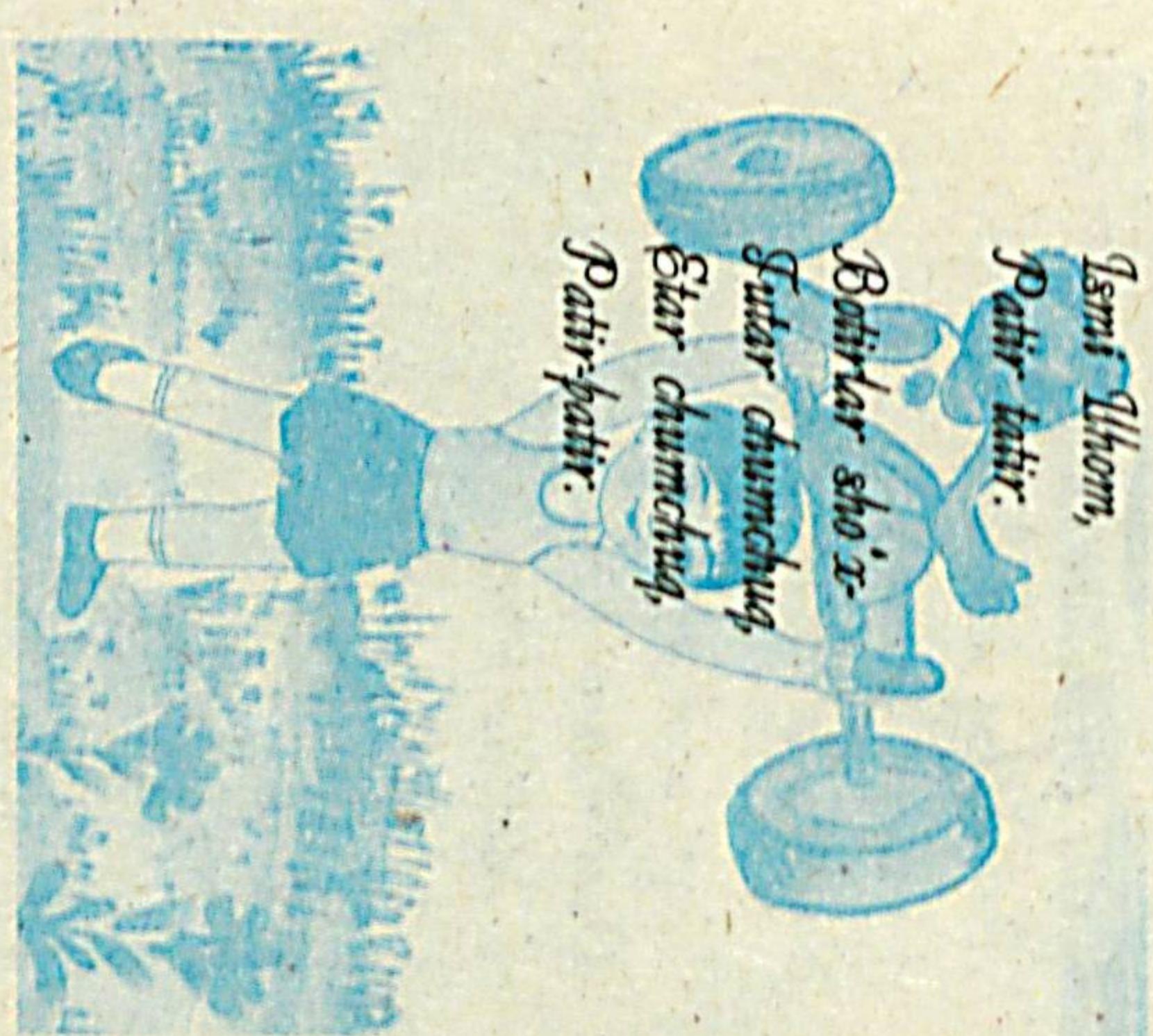
"Tong yulduzi"
2004 yil

25

22

9

17

«KO'ZKO'Z»
Senja holra bermayman, «ko'zko'z»,
Mazza qilib egymayman, «ko'zko'z».
Yonboschingda turmayman, «do'st do'sta»,
Qushtalar bilan o'ymayman «do'st do'sta».

ATURGANUM
«Attingulim qatmaqat
Ochitgaminga rahmat».
Dilga joylab muhabbat,
Sochiganingga rahmat.

qirgish chizig'i
Birmeg'im silaydi,
Kortini ulaydi,
Kintiqni yuladi,
Kirimmay ketadi.

QORA IP
Bir qatim orn ip,
Qorrigib bir qatim,
Cho zilib yotadi,
Nozik yo'l tortadi.

BOSIREAR
Sherzad botir
Beavovir
Keydi patir.
Uiasi ham,
Isma Ullom,
Patir patir.

«Attingulim qatmaqat
Umringas mehmon gulim.
Senday go'zal yashasqa,
Atary imkon gulim.

Fahessuning - madorim,
So'y mavsuming - boborim.
Senja bogsam dilima,
Qohmagay hech q'iborim.

Attingulim qatmaqat.

ARIQCHA

Ariqchayu, ariqcha,
Oromi yo'q taricha,
Huyru, sakrydi,
Semirmaydi, ariqcha.

Ariqchayu, ariqcha,
Dam zangr, dam seariqa,
Qurashganda men bilan,
Berknar goh tirrocha.
Ariqchayu, ariqcha,
Ariqchada baliqcha,
Ariqchadan suv ichib,
Kishnab qo'yadi to'riqcha.

28

FOTIMA-AZUZHRA

Fotimaning ko'zgusi Zuhra,
Fotima - Zuhraning ko'zgusi,
Qarab, ko'ngil oladi bahra,
Ayman o'reshash, yo'adir o'syasi.

Fotimaning ko'zgusi - Zuhra,
Fotima - Zuhraning ko'zgusi,
Kim biriga yomon so'z ayten,
Biri qo'yib, biri uezusi.

29

TO'PLIM

To'lim yurmalab ketdi,
Kanni qurabalab ketdi,
Omasdan yugursem,
Yuldasz chama lab ketdi.

Ariqchaga sakrudi,
Huzimga suv sachrudi,
Sho x-sho x to'lin qo'yindan,
Zo'yi, azzor'a aqraldi.

27

CHITTIQUL

Oymomanning kuchasi,
Atrigulning jumhasi,
Hayyu, chittiqul,
Oymomanning ott bor,
Atrigulning xati bor,
Hayyu, chittiqul.

Oymomanning yong'i,
Atrigulning chor'i,
Hayyu, chittiqul.

20

19

12

11

Chim-chim, chim-chim,
Chumoli,
Chumolin ro'moli,
Ro'molin popbygi,

Shafolini bir tuki,
Qarisam,
Qarisam,
Qand bersean sakrisam.

Berish mumkin palovni,
Surni, hatto olorni,
Idish-torov, ozorni,
Hatto belhog', chakmonni.

Qadling ochning qo'shisi,
Chumchug jaqqa tushusin.
Berish mumkin rastakoni,
Qo'shniya don, turshakni.

girqish chizig'i

O'ZEN TANG

Oymang «spishiq» puchuglar,
Oymang laroq jujuqar.

Oftob o'psin yuzingiz,
Oy o'ymatsin ko'zingiz.

Kutaluzlar pir-pir qilib,
Osmonidan boqsin kulin.

Ching'ur-ching' irtab quishlar,
Aytin sizga olishilar.

Buringiz ham bitmasin,
Boshingiz og'rimasin.

Egamingiz qand bo'lsin!
Onangiz xunand bo'lsin!

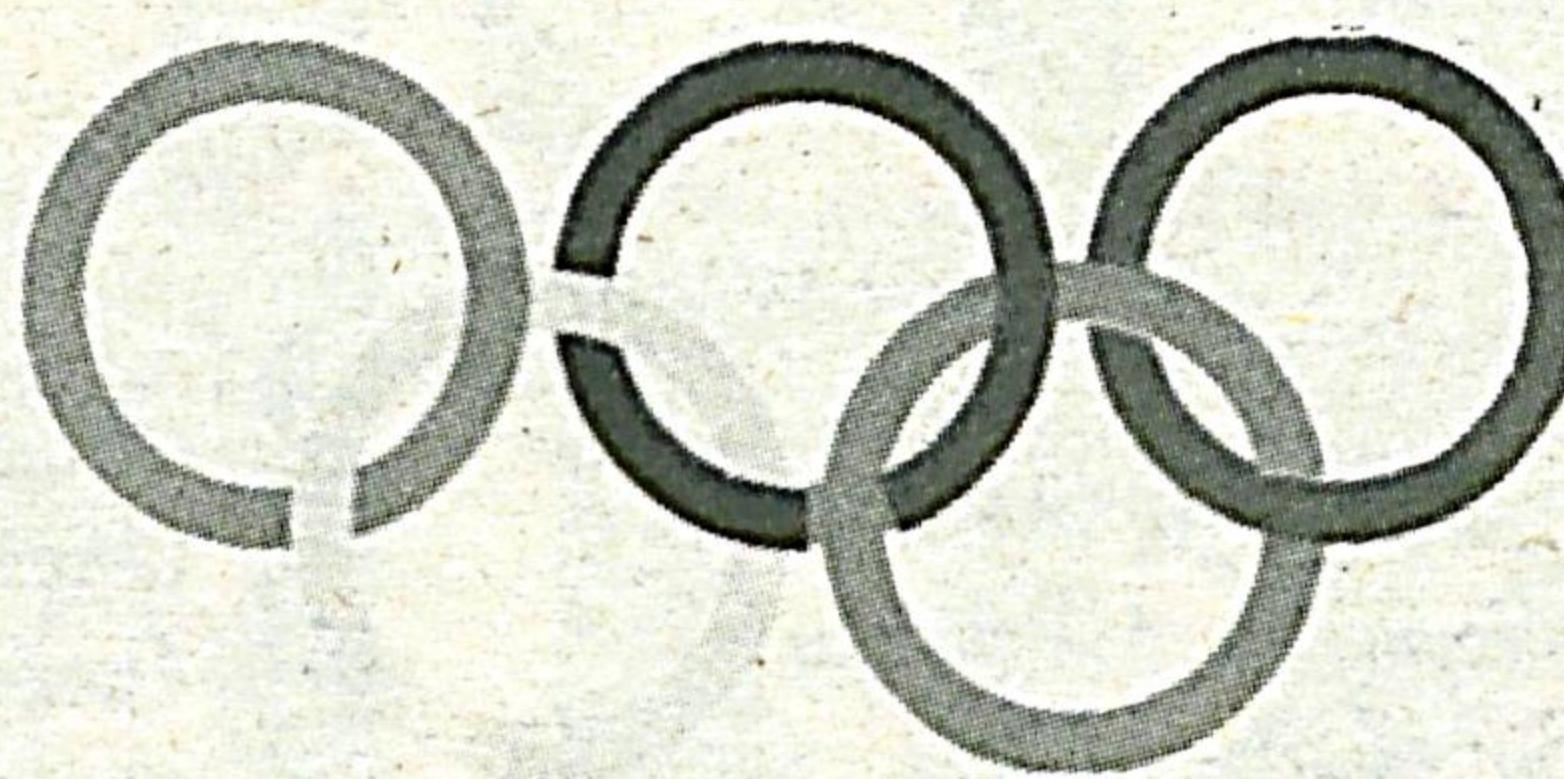
Bir kun qurmat seurusizda,
Go'zat yubrey yozurasizda.

Siz ishoning etaklaryga,
Eraklamni tingayvering
Hareshlikni anglyering.

BIR SO'ZIM BOR

Bir so'zim bor kurtatdanya,
Siz ishoning etaklaryga,
Eraklamni tingayvering
Hareshlikni anglyering.

Kelajak qanotlari

-Yoshligimda onam doim: «Dangasalik kishini tanbal qilib qo'yadi», deb uqtirardilar. Keyinchalik tanballik insonni erta qaritib qo'yishini ham bilib oldim. Bu kasallikdan qutulishning birdan-bir chorasi - insondagi iroda ekan,-deydi stol tenmisi bo'yicha jahon championi Nodira Burxonxo'jayeva. Unihorriyatimizga taklif etganimizda u yaqinda Kiyevda bo'lib o'tgan bolalar va o'smirlar orasidagi "Open-2004" musobaqasidan qaytgan ekan. Hali safar charchog'i chiqmagan, musobaqlardan olgan hayajoni bosilmagan Nodira bilan samimi suhbatda bo'ldik:

-Kiyev taassurotlarini bizga ham gapirib bering.

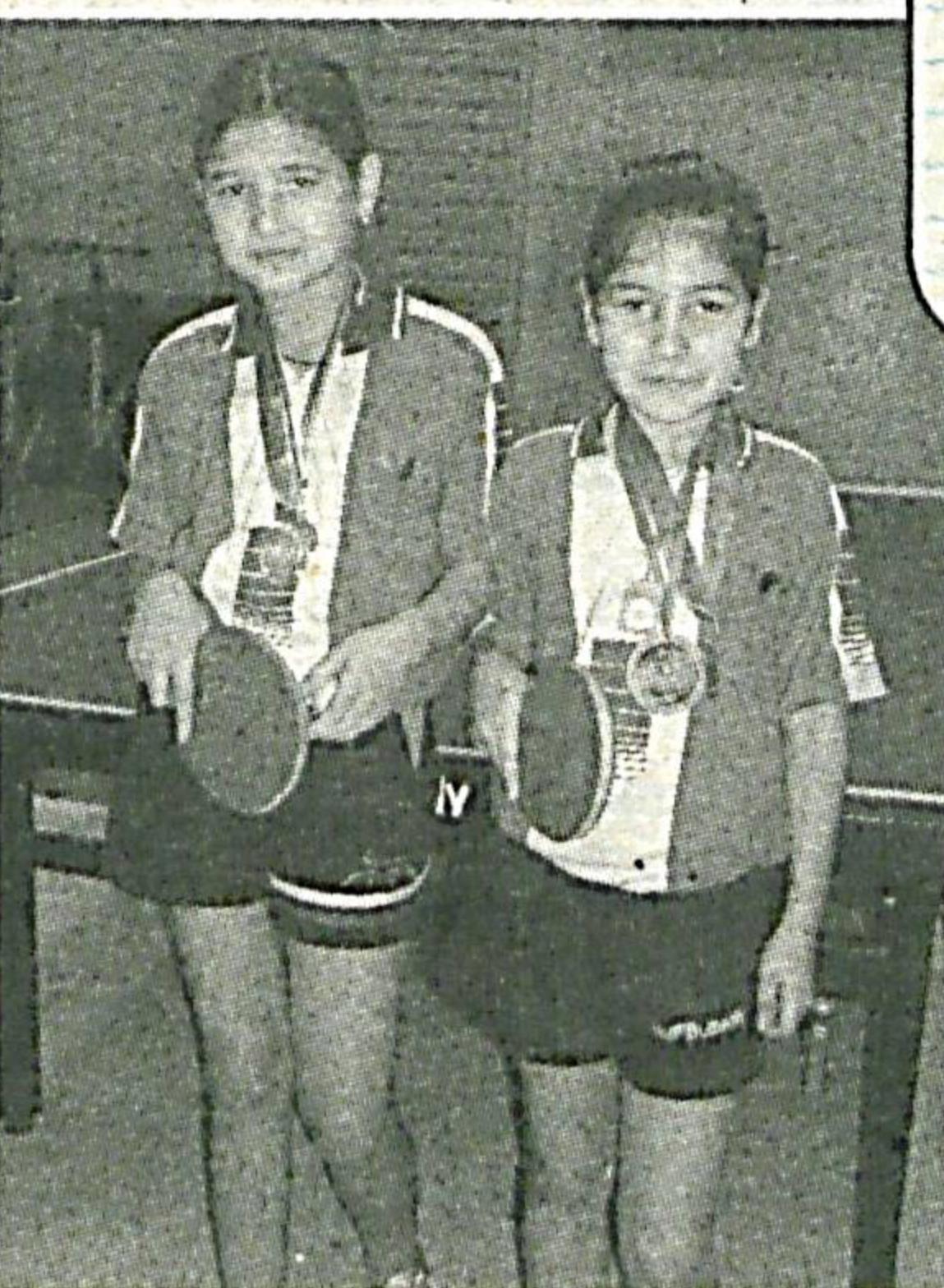
-Yaqinda Xitoyning Pekin shahrida o'tgan Yoshlar Juhon championatidan 1992 yilda tug'ilgan bolalar o'rtaida o'tkazilgan musobaqa qada 3-o'rinni egallagandim. Oradan hech qancha vaqt o'tmay, yana musobaqalar boshlandi. Biz 20 sentabr kuni Toshkentdan Kiyevga uchdi. Men bilan birga dugonalarim Madina, Jenya ham borgandi. Ertasiga Tailandda jiddiy tayyorgarlik bo'ldi. Biz terma jamoa tarkibida bo'lganligimiz uchun ham musobaqlarga tayyorgarligimiz puxta edi. Natijalarimiz quvonarli ekanligidan xursandmiz.

-Nodira, siz sportchilar oilasida tarbiya topgansiz. Sportning mashaqqati va rohatini yaxshi bilasiz. Ayting-chi, musobaqlardan charchagan paytingizda shu yo'lni tanlaganigizdan afsuslanmaysizmi?

-Yo'q, aksincha, 4 yoshimdan oq sport bilan jiddiy shug'ullanigan ekanman. Hozirda esa biror soatimni sportsiz o'tkazgim kelmaydi. Chunki vaqtini ortga qaytarib bo'lmaydi. Darsdan bo'shadim, deguncha 50-o'rta maktabning sport zaliga oshiqaman. U yerda soatlab mashq qilamiz. Maqsadimiz - har bir musobaqani g'alaba bilan yakunlash. Sport mashaqqati shug'ullanmagan insonlar uchun

judu qiyin tuyuladi. Ammo men uchun bu odatiy holdir. Xalqaro turnirlardan, nufuzli musobaqlardan oltin medal bilan qaytganimda, butun charchoqlarim unut bo'lib ketadi.

-Nodiraxon, tengdoshlarining stol tennisining

Nodira BURXONXO'JAYEVA,
1993 yil 9 iyulda Toshkent shahrida, sportchilar oilasida tug'ilgan. Otasi - Saidikrom Burxonxo'jayev stol tennis bo'yicha mohir murabbiy. Onasi - Odina opa uy bekasi. Opasi - Saida xalqaro sport ustasi, hozir Italiyadagi «Shiyena Liberd» klubining a'zosi. Shahnoza ham stol tennisining umidli yulduzi. Nodira to'rt yoshidan boshlab tennis bilan shug'ullanib keladi, 7 yoshidan musobaqlarga qatnashgan. U O'zbekiston Milliy terma jamoasining a'zosi. Nodiraning hozirgacha to'plagan oltin va bronza medallari soni anchagini bo'lib qoldi. Yosh bo'lsa-da, bir necha xalqaro nufuzli turnirlar qatnashchisi bo'lishga ulgurgan tennischimiz hozirda shahrimizning Shayxontohur tumanidagi 19-maktabning 5-sinfida tahlil olyapti. Nafaqat sport sohasida, bilim olish bobida ham ko'plab tengdoshlariga o'mak.

foydali tomonlari haqida ham gapirib bering.

-Amerikalik olimlarning ko'p yillik kuzatishlari natijasida shu narsa aniq bo'lgan ekanki, stol tennis va badminton sport turi nafaqat bolalar uchun, balki kattalar uchun ham koni foya ekan. Birinchidan, stol tennisidagi tezkorlik, zarbalarini qaytarishdagi epchillik kabi hislatlar bizni irodali bo'lishga undaydi. Stol tennisining

salomatlik uchun eng foydali tomonlardan yana biri ko'rish qobiliyatini mustahkamlashi ekan. Bu sport turi bilan muntazam shug'ullangan murabbiylarimizning hatto yetmish yoshida ham ko'zynaksiz gazeta o'qishlarini bilaman.

-Tez-tez xorijda bo'lib, oylab musobaqlarda yurishingiz sababli darslardan qolib ketar ekansiz-a?

-To'g'ri, yaqinda men Xitoyda, Kiyevda, Italiyada bo'lib qaytdim. Kiyevdag'i "OPEN-2004" musobaqlari boshlanganda, sentabr oyi edi. Yangi o'quv yilining dastlabki kunlaridanoq bir hafta dars qoldirdim. Uyga qaytgach, charchoqlarimga qaramasdan, maktabimga oshiqaman. Har bir o'zlashtirib olishga intilaman.

goldirilgan darsni o'qishga intilaman. Matematika, adabiyot, rasm darslarini yaxshi ko'raman.

-Eng ezu orzuqiz nima?

-Oktabr oyining oxirlarida biz yana Farg'onada bo'lib o'tadigan bolalar va o'smirlar o'rtaida stol tennis bo'yicha O'zbekiston championatiga boramiz. Hozirgi tayyorgarlik mashg'ulotlari shunga qaratilgan. So'ng, yana bizni xorij safari kutmoqda. 2005 yilda o'tadigan Yoshlar Juhon championatiga tayyorgarlikni boshlab yuborganmiz. Orzuim - xuddi opamdek yurtimiz sharafini himoya qilish va stol tennisidan yuqori natijalarga erishish.

O'zbekiston kubogi - 2004

«PAXTAKOR» DA OCHIQ CHAMPIONAT

Kuni kecha "Paxtakor" markaziy stadionida yengil atletika bo'yicha mustaqilligimizning 13 yilligi hamda "Mehr va muruvvat yili"ga bag'ishlangan yarim marafon (21 km. 97,5 m.) o'tkazildi. Marafon musobaqasiga Toshkent shahar sport qo'mitasi, Yengil atletika federatsiyasi va «Kamolot» Yoshlar Ijtimoiy Harakati homiylik qildilar.

Albatta bu musobaqa avvalgilaridan ham yuqoriroq darajada o'tkazildi. Respublikamizning turli viloyatlaridan kelgan yosh yengil atletikachilarining mahorati tafsinga sazovor bo'ldi. Jumladan, mutloq birinchilikda 14 yoshli farg'onalik Dinara Madaminova va qirg'izistonlik Yuliya Arkipovalar yuqori o'rnlarni egallab, qimmatbaho sovrinlarga ega bo'ldilar. O'g'il bolalar o'rtaida esa toshkentlik Vasiliy Medvedev championlik shoxsupasini egalladi. Shuningdek, qashqadaryolik maktab o'quvchilaridan Rayhon Xo'jaeva, Islom Hamdamov va andijonlik Sardor Abduxoliquv ham ochiq championatning g'oliblari safidan joy oldilar.

Sahifani

Ma'mura MADRAHIMOVA tayyorladi.

TATAMIDA - BO'LAJAK YULDUZLAR

Ushbu musobaqa O'zbekiston Davlat jismoniy tarbiya va sport qo'mitasi, O'zbekiston Karate Milliy Federatsiyasi hamda "Toshkent oqshomi" gazetasi tomonidan tashkillashtirildi.

Musobaqa qan endigina tatamiga chiqqan yosh karatechilar orziqib kutildar.

Nihoyat, ular intiq kutgan hayajonli kunlar yetib keldi. Musobaqa bo'lgandan keyin uning mag'lublari va g'oliblari bo'lishi tayin. Biz ana shu musobaqa ishtirotchilarining ayrimlari bilan samimi suhbatda bo'ldik.

O'zini Xurshid Shahobiddinov deb tanishtirgan andijonlik karatechi do'stingizning musobaqa xususidagi fikrlariga qulq solaylik-chi:

-Men Andijon shahridagi "Ahmadshoh" karate klubi a'zosiman. Karatening karate-do turida muntazam shug'ullanaman. Murabbiym 3-Dan qora belbog' sohibi Husanboy Jabborovdan karate saboqlarini olib kelayotganimga ham 7 yildan oshdi. Poytaxtda o'tadigan musobaqlarda bu yil o'ninch marta qatnashishim. Bugungi kubok musobaqlaridagi raqiblarim Toshkentdan, Samarqanddan, Jizzaxdan bo'ldi. Ularni 2:0, 5:0, 5:2 hisobida yutdim. Finaldagagi raqibimning ancha kuchli ekanligini tan olaman. Ammo hakamlar adolatlari bo'lishdi. Men do'starim va ota-onam oldiga

uchinchi o'ren sohibi bo'lib qaytayotganimdan mammunman. Musobaqlar davomida Osiyo championi, Osiyo o'yinlari sovrindori Otobek Qosimov, Osiyo Championati va Osiyo o'yinlarining bronza medali sovrindori Ilhom Karimov hamda O'zbekistonning bir necha bor championi, ko'plab xalqaro turnirlar g'olibi Ikrom Karimov, Pak Aleksandr

Xorazm viloyatining Xiva tumanidan kelgan

Doniyo roji Maqsudov Xiva shahridagi sport maktabida karatening shotakan turi bilan bir yildan buyon shug'ullanib keladi. Ustozi 2-Dan qora belbog' sohibi Hamza Otajonov dan karatening o'ziga xos usulbarini o'rganyapti.

Xorazmlik tengdoshingiz bu musobaqlarda finalgacha yetib bordi. Ammo finalda mag'lubiyatga uchradi. Sababi, o'ziga bo'lgan ishonchi pand berdi, raqibiga qarshi hujumga o'tganda ochko oldirib qo'ydi.

«O'zbekiston kubogi - 2004» musobaqlarida qatnashgan har bir ishtirotchi va murabbiylar olamolam taassurot bilan qaytdilar. Ayniqsa, O'zbekiston Respublikasi Karate Milliy Federatsiyasi Prezidenti, "O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan sport ustasi", 6-Dan qora belbog' sohibi Nurxon Nafasovning musobaqaning tantanali ochilish marosimida uning ishtirotchilariga bildirgan ezgu niyatlar sportimizning chin ma'nodagi yulduzlarini zafarli odimlar sari boshlaganday bo'ldi. Musobaqa degani g'alaba ya mag'lubiyatga chidash deganidir. Uch kun davom etgan musobaqlarni kuzatar ekanmiz, oramizda bo'lajak yulduzlar - Juhon championlari albatta yetishib chiqishiga yana bir bor amin bo'ldik.

Aziz bolalar!
Ona Vatanimiz adabiyotida biz bilan yonma-yon yashayotgan, ayni damda hamimamiz uchun faol ijod qilayotgan yozuvchi, shoirlarimiz ko'p. Lekin ular orasida ustoz maqomiga ko'tarilgan adiblar sanoqlidir.

Ana shunday ustoz shoirlardan biri - Aleksandr Faynberg. U Toshkentda tug'ilgan. Do'stlari uni yaqin olib Sasha deyishadi. Sasha aka katta shoir bo'lishiga qaramasdan, juda ham kamtarin inson. Ayniqsa, bolalarni juda ham yaxshi ko'radi. Chunki u yigirmaga yaqin multfilmlar senariysini yaratgan va bolalarga ekran orqali tuhfa etgan.

Bilasizlarmi, yaqindagina butun mamlakatimiz bo'yib namoyish etilgan «Dev bilan pakana» kinokomediyasining senariyi mualliflaridan biri Aleksandr Faynbergdir.

Kordingizmi, Aleksandr Faynberg Sizga qadron bobo bo'ladi. U rus tilida ijod qiladi. Juda ko'plab o'zbek shoirlari asarlarini rus tiliga tarjima qilgan. O'zining ham o'ndan ortiq she'riy kitoblari nashr etilgan. O'zbekcha gazeta-jurnallarda she'rlari o'zbek tiliga tarjima qilib chop etilgan. Bu yil Aleksandr Faynberg milliy adabiyotimiz va madaniyatimizni rivojlantirishdagi fidoyi xizmatlari uchun «O'zbekiston Respublikasi Xalq shoiri» unvoni bilan mukofotlandi. Biz shoir bobongizni by unvon bilan qutlab, e'tiboringizga sizga bag'ishlab yozgan she'rlarini havola etamiz.

Rustam MUSURMON.

Surtda: O'zbekiston Respublikasi Xalq shoiri Aleksandr Faynberg shoir va tarjimon Rustam Musurmon bilan.

O'QUVCHI BO'LIP QOLDIM

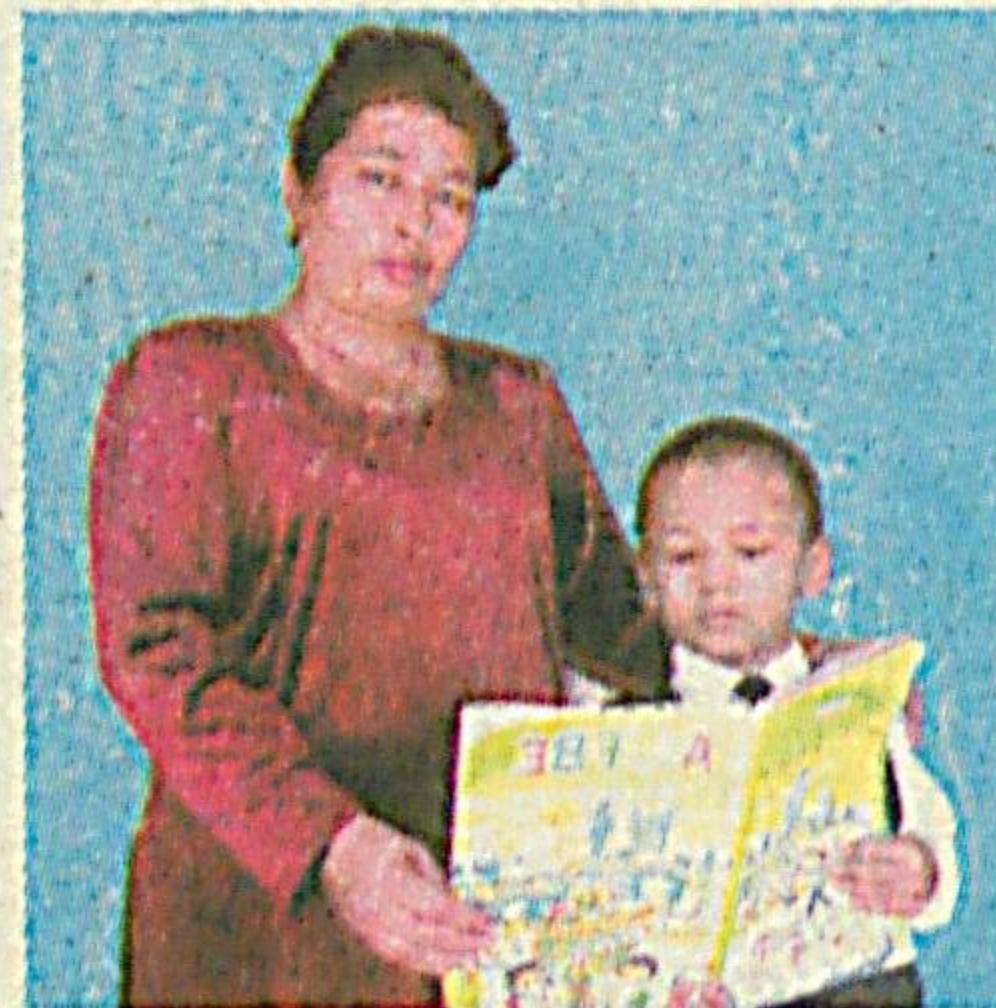
«Alife»ni o'rgatgan,
Qo'limga qalam tutgan.
Mehridaryo ustozim,
Qalbidaryo ustozim.

Maktabdan mehr oldim,
Bilim degan nur oldim.
Endi yosh bolamasman,
O'quvchi bo'lib goldim.

Men o'rgandim necha harf,
Xat yozishga qildim sarf.
Qancha o'qib o'rgansam,
Bu o'zimga foyda, naf.

Qalbingiz quyosh bo'lsin,
Sizga baxt yo'l dash bo'lsin,
Har bitta o'quvchingiz,
Sizga ko'zu qosh bo'lsin.

Bolangizman, onajon,
Yuragimda hayajon,
Bayram bilan tabrikdar,
Sizni jajji Yusufjon...

Bu she'rni o'qib,
ustozingiz yodingizga tushdimi?

Bilasizmi, bu satrlar bu yil
1-sinfga qadam qo'ygan bolakayning yuragidan sizib chiqqan. U ilk ustozni Lola opa Rahimovaga ushbu she'rini bag'ishlabdi. Shu paytga qadar u harf va so'zlar o'rganish bilan birga kichik she'rlar ham mashq qilib turarkan.

Yusufjon RAVSHANOV,

Toshkent shahar, Sobir Rahimov tumanidagi
140-o'rta maktabning 1-«V» sinfi o'quvchisi.

Aleksandr FAYNBERG

Pastdan qirga, qirdan pastga
yo'l yursam, tolmas oyoq.
Bir - kartoshka, ikki - kartoshka,
Uchinchi marta - pirog.
Ovga chiqsang, o'q ota,
baxt bo'lgay uch bor ato.
Bir o'q - xato, ikki o'q - xato,
Uchinchi o'q - beccato.
Bir, ikki - puch bo'lsa,
uching bordir, kam dema.
Gar uching ham puch bo'lsa,
Yana to'rt bor, g'am yema.
Besh bor, o'n bor, yuz... yiqilsang,
o'rnингдан tur - hayotsan.
Noldan boshlab sanay bilsang,
Sen mangu barhayotsan.

KECH'A
Jo'lin oy fatakda yonayotgan g'o'la,
Masjidlar gumbazi osmonga bo'la.
Asal hid taratgan jo'ka shohida,
bedana sayroq'i tinmas g'ulg'ula.
Baquvvat chinorning soyasidagi,
kimsasiz choyxoncha ochiq bemalot.
Samovar yonida damini olib,
chalqancha yotibdi choyxonachi chol.
Quduq tepasida ko'lanka tashlab,
Egitib turibdi tol navdalari.
Yapruqlar ostidan ochiq ko'ziga,
Oqib tushayotir oy shu'lalari.
Hun, olis daricha ortida esa,
musiqa chaladi yarim tun tori.
Asal islarini taratar jo'ka,
tinmaydi sayroqi bedana zori.

JOG'DA FUN
Archazorlar aro deydi shu'la,
Qoyalar daryoga o'zin tashlaydi.
Osmon - tikka boqar yolg'iz qorako'z,
Qorachig'i ichra hilol yashaydi.
Qabristonga bordim, qish-bahor emas,
yuragimga esdi mezon shamoli.
Osmondan yog'ayotgan oppoq qor emas,
onamning bor-yo'g'i bitta ro'moli.

Fug'ilan kun edi, to'ldi paymonam,
noyabr ko'zida daryoni ko'rdim.
Noyabr dunyoga kelgandi onam,
Noyabrdi, evoh, dunyoni ko'rdim...

YAPONIYA

Tong iyerolig men uchun,
Muhabbatim ufg'da samoviy.
Sening nafis shamsiyang nechun,
Osmon kabi yashnaydi moviy?

Nechun orol o'tkang ustida
Chag'illab charx urar chag'alay?
Nechun ikki yetkang ustidan
Ko'kka chiqar ikki hilol oy?

Balki olam zar ugasiga
Olmos toshni tikkanadir bu?
Okean va tong yegasidan
Quyosh boshing chiqqanidir bu?
Balki bu yurt ramzidir shunday:
Jelba botir tushmagan asir
Ko'targandir qaysar samuray,
Bashar uzra otash va shamshir?
...Sarv kuylaydi shamsiya uzra,
Toki Boku kitobin sevib,
O'qigan singari yapon
Okeanning to'qinlarini
Varaqlaydi bu ko'hna makon.

Ona yurig - olin beching
TONG
yulduzi

O'zbekiston bolalari va
o'smirlarining gazetasi

BOSH MUHARRIR:
Umida
ABDUAZIMOVA.

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV,
Shuhrat AHMEDOV,

Botir UBAYDULLAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir
o'rinnbosari),
Abdusaid KO'CHIMOV,
O'ktam OHUNOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida
N: 022 raqam bilan
2003 yil 11 dekabrdan
ro'yxatdan o'tgan.

Noshir
«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi.

Gazeta
«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi
kompyuter bo'limida
terib sahifalandi va
chop etildi.

Gazeta haftaning
dushanba kuni chiqadi.

Hajmi A-3,
2 bosma taboq.

Adadi - 11770
Buyurtma N: J599

Dizayn va sahifalovchi:
Otobek
ESHCHANOV.

Navbatchi:
Gulyuz VALIYEVA.

Manzilimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Obuna indeksi: 198

e-mail:
tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-10-38
144-38-10
Tel./ faks:
(99871) 144-24-45

MAKTABIM

Jumadulla NAZAROV musiqasi
Umida ABDUAZIMOVA she'ri.

Allegretto

Cm Fm Ab G7 Cm Eb Fm
Ab G7 Cm
Cm B Ab B G7 Cm B Fm Cm
МЕХРИНГ БИЛАН ЁШ Ю-РАК ТУ-ЛИБ ТОШ-ДИ АЛИМ-МО-АУМ.
G7 Cm B7 Cm B7 Eb B7 Eb (groupa)
БУ-ЛИБ ВИЛ-ДОН ЭЙ-РАК,
ЮЛ-ДУЗ-ТА КУ-ДИ КУ-АУМ.
Cm B7 Eb (groupa) G7 Cm
ЮЛ-ДУЗ-ТА КУ-ДИ КУ-АУМ... КО-О-ОН... НО-О-НА...
Cm Fm Ab G7 Cm Eb Fm
Cm B Ab G7 Cm Eb Fm
KA AP-AKH O-HA MAK-TAB.
Coda: Fine
SF.

Fashnadirman ilmga,
Yuraman seni maqtab,
Nur to'shading yo'limga,
Qadridon ona maktab!

Mehring bilan yosh yurak
To'lib-toshdi limmo-lim.
Bo'lib bilimdon ziyorak
Vulduza yeldi qo'lim.

Kitobning har satrin
O'qirkunman, dild chog'dir!
Degyman, bilimdan zo'r,
Qudratli qurol yo'qdır.

UMIDA.